

Визначення поняття транспортної послуги та її особливості в контексті транспортної складової житлово-комунального комплексу регіону

Кириченко О.І., перш. заступник Богодухівської РДА

В роботі представлено авторське визначення поняття транспортної послуги, як здатності усіх об'єктів транспортної інфраструктури працювати на своєчасне та якісне задоволення потреб і інтересів економіки та населення в ефективних перевезеннях. Транспортні послуги являють собою своєрідну сукупність різних видів послуг, які пов'язані з фізичним переміщенням у просторі пасажирів, багажу та вантажів, отже визначення ринку транспортних послуг можна сформулювати як систему здійснення перевезень пасажирів, вантажів, технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів, інших видів робіт (послуг), пов'язаних із перевезеннями. Означений ринок може існувати тільки в тісному взаємозв'язку із ринком товарів, бути його складовою, та, відповідно, розвиватися в рамках законів ринкової економіки.

Теоретичну основу досліджень проблем транспорту та транспортної інфраструктури в контексті функціонування житлово-комунального комплексу складають праці таких вчених-економістів, як В.Н. Бугроменко, В.Г. Галабурда, Н.Н. Громов, Е.В. Дигнес, Н.Н. Колосовський, В.С. Лукинський, Л.Б. Миротин, Р.М. Нуреев, В.П. Орешин, І.Г. Павловський та інших. Однак досі нерозкритим залишалося питання формалізації сучасних особливостей категорій ринку транспортних послуг.

Ефективне функціонування ринку транспортних послуг житлово-комунального комплексу регіону неможливе без наявності достатнього попиту з боку споживачів цих послуг, тобто населення, малих підприємств, представників середнього та великого бізнесу і держави в цілому.

Серед основних факторів, які визначають динаміку обсягу попиту на транспортні послуги, можна виділити наступні:

- технології та швидкість перевезення вантажів,
- регулярність вантажопотоків
- якість та мобільність пасажирських перевезень,
- цінова політика стосовно всіх видів перевезень,
- географія обслуговування,
- наявність спеціалізованого рухомого складу,
- необхідність зберігання товарів (технологічного простою-пересадки) в циклі доставки,
- юридичний статус відправника чи одержувача (фізична чи юридична особа).

Як свідчать дослідження попиту на транспортні послуги, своєчасність відправки та доставки вантажів є головним критерієм якості діяльності відповідної компоненти житлово-комунального господарства, адже це нерозривно пов'язане із забезпеченням зменшення запасів в сферах виробництва та обігу потенційного вантажу, оскільки витрати на

обслуговування запасів досягають 20% від вартості продукції за деякими галузями економіки. Таким чином, підвищення попиту на транспортні послуги конкретного перевізника та всього комплексу залежить від виключення із його діяльності таких пунктів, як відсутність гарантії своєчасної доставки чи відправки вантажу та можливість відмови чи постійні відкладення заявки на перевезення.

На завершення необхідно вказати, що, оскільки в сучасних економічних та ринкових умовах переважна більшість учасників транспортної інфраструктури функціонує за рахунок власних (або залучених на комерційній основі) фінансових та інших ресурсів, можна очікувати її поступової якісної трансформації, адже для отримання та збереження конкурентних переваг кожне транспортне підприємство житлово-комунального комплексу має навчитися адекватно оцінювати ефективність своєї роботи, своєчасно вживати заходи щодо запобігання збитковості, та розвиватися відповідно до вимог споживачів.